

3. Подальше розширення природного туризму пропонує можливості для створення і збільшення доходів зайнятих осіб, як в країні в цілому, так і у віддалених сільських районах, а також підвищує стимули для збереження біорізноманіття на природоохоронних територіях. Проте, вони повинні бути збалансовані з ризиками подальшого погіршення стану навколишнього середовища і збільшення техногенного впливу на природоохоронні території.

4. Розробка та впровадження систем управління туристичними потоками в різних регіонах допоможуть забезпечити управлінців більш ефективними і чутливими інструментами, ніж вони мають на даний час.

5. Повинні бути додатково розроблені методи зниження негативного впливу на природне середовище, наприклад, встановлення лімітів на кількість туристів.

6. Дослідження у сфері використання технологічних досягнень, з метою розвитку додаткових туристичних районів, що призведе до зменшення негативного впливу на навколишнє середовище і забезпечить сталість природного туризму в довгостроковій перспективі.

З урахування мінливості соціальних, економічних і демографічних умов, а також зростаючого техногенного навантаження на навколишнє середовище і невизначеності навколо питань зміни клімату, природний туризм повинен бути під постійним контролем. Враховуючи стрімкий розвиток суспільства, підвищення рівня та тривалості життя люди мають більше вільного часу на туризм, який в свою чергу стає все більш важливим видом діяльності. Свідченням цього є зростання статистичних показників щодо природного туризму.

Література

1. Арсеньева Е.И. Экологический туризм как концепция и компонент имиджевой политики туристского региона / Е.И.Арсеньева, А.С.Кусков, Л.К.Жданова [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://tourlib.net/statti_tourism/arsenjeva4.htm.

2. Гетьман В.І. Сталий розвиток екотуризму на природно-заповідних територіях Чорноморського регіону України / В.І.Гетьман, Л.Г.Лук'янова // Екологічний туризм на півдні України: досвід, можливості, перспективи. – 2006. - №1. - С.4-9

3. Теодорович Л. Екологічний туризм у НПП України: теоретичні та практичні аспекти / Л. Теодорович // Вісн. Львів. ун-ту. Серія географічна. – 2013. – Вип. 41. – С. 318–330.

УДК 911.3.

Н.М. СМОЧКО
Мукачівський державний університет

НАУКОВИЙ ПАРК ЯК ІННОВАЦІЙНА МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ НАУКОВО-ОСВІТНЬОГО КОМПЛЕКСУ РЕГІОНУ

Науково-освітній комплекс регіону являє собою організовану систему інформаційних та економічних зв'язків, структури, сфери науки і освіти, а також ланки дослідно-експериментальних виробництв. До складу науково-освітнього комплексу входять: навчальні заклади, які здійснюють підготовку кадрів відповідно до державних напрямками розвитку науки, технологій і

техніки; наукові установи, що реалізують наукову, експериментальну діяльність; інноваційні підприємства, що займаються впровадженням наукових ідей в практичну діяльність.

Особлива роль навчально-науково-інноваційних комплексів системи освіти визначається їх впливом на соціально-економічний розвиток регіонів, в яких вищі навчальні заклади складають основу науково-технічного потенціалу. Формування регіональних науково-освітніх комплексів повинно бути орієнтоване на рішення регіональних проблем і на проведення співфінансування науково-дослідної та інноваційної роботи інтегровано з органами державної влади.

Наявний досвід функціонування вищої освіти в світі свідчить про наявність в зарубіжних країнах невеликого числа вищих навчальних закладів, які безпосередньо підпорядковані центральним органам влади і фінансуються державою. Велика частина вузів підвідомчі місцевим органам влади або є приватними.

Зарубіжний досвід свідчить про те, що інтеграція науки, освіти і бізнесу сприяє отриманню значних додаткових коштів для вузів і наукових установ системи освіти від комерціалізації результатів наукових досліджень (яка при інтеграції може проводитися в більш короткі терміни), розвитку маркетингової і комерційної діяльності, розвитку інших форм, що дозволяють залучити інтелектуальний потенціал в економіку і соціальну сферу країни і регіонів.

На сучасному етапі розвитку суспільства науково-технічним ядром науково-освітнього простору регіону може стати науковий парк як інноваційна організаційна модель, яка інтегрує систему зв'язків між наукою, освітою й промисловістю та виступає своєрідним каталізатором формування наукомісткого сектора промисловості.

За визначенням Міжнародної асоціації наукових парків (International Association of Science Parks and Areas of Innovation) [1], науковий парк – це організація, якою керують професіонали, основна мета яких полягає в підвищенні добробуту своєї спільноти, завдяки підтримці культури інновацій, посиленню конкурентоспроможності компаній та установ, заснованих на знаннях. Для досягнення цих цілей науковий парк стимулює та здійснює управління потоком знань і технологій між університетами, науковими установами, компаніями та ринками; полегшує створення й розвиток інноваційних компаній, створених через інкубацію та спін-оф- процеси; надає інші послуги разом з високоякісним простором і комфортним життям.

Відповідно до визначення Асоціації наукових парків Великобританії (The United Kingdom Science Park Association) [2], науковий парк – це організація, заснована на праві приватної власності, головною метою якої є підтримка start-up-компаній та інкубація інноваційних технологічних бізнесів, що швидко зростають, за допомогою:

- формування інфраструктури служб підтримки, що здійснюють співробітництво з агентствами економічного розвитку;
- підтримки офіційних і робочих зв'язків з університетом або провідним науково- дослідним центром;

– активного управління трансфером технологій і знань для розвитку бізнесу малих та середніх підприємств, розташованих на території парку.

Формування ж на базі університетів та наукових установ бізнес-інкубаторів та центрів трансферу технологій забезпечить необхідну підтримку фірм, що займаються впровадженням їх розробок, полегшить оформлення прав інтелектуальної власності, ліцензування та маркетинг отриманих патентів.

Проте з 16 технологічних парків, що увійшли до преамбули Закону України "Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків", на сьогодні пройшли в установленому порядку державну реєстрацію та успішно працюють вісім, із яких лише один створено на базі вищого навчального закладу – технологічний парк "Київська політехніка", зареєстрований у 2003 році [3].

Після набуття чинності Закону України «Про наукові парки» розпочався процес створення в Україні наукових парків навколо провідних університетів, зокрема в регіонах [4]. Аналіз Закону України «Про наукові парки» показує доцільність посилити в структурних схемах діяльності наукових парків взаємодію з регіональною владою. На це в законі перш за все акцентується при визначенні пріоритетних напрямків діяльності парків, а саме пріоритетні напрями діяльності наукового парку – економічно і соціально зумовлені наукові, науково-технічні та інноваційні напрями діяльності, що відповідають меті створення наукового парку, галузевому профілю та/або спеціалізації вищого навчального закладу та/або наукової установи (які є базовими елементами наукового парку), враховують потреби регіону (території), в якому створено науковий парк.

За основу структурних схем більшості парків береться вже апробована структурна схема наукового парку «Київська політехніка».

Отже, сьогодні найперспективнішою формою контактів багатьох вузів та промислових підприємств у проведенні масштабних розробок є дослідницькі й наукові парки. Вони розташовані поблизу базових вузів і являють собою комплекси дослідницьких, проектних та виробничих організацій, які розробляють великі актуальні проблеми від початку до кінця – від наукового аналізу та розв'язання до впровадження результатів у виробництво.

Література

1. Science park (IASP Official definition). International Association of Science Parks and Areas of Innovation [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.iasp.ws/knowledge-bites>.
2. The United Kingdom Science Park Association [Electronic resource]. – Mode of access : <http://www.ukspa.org.uk/our-organisation/about-us>.
3. Закон України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 1999, № 40, ст.363) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/991>.
4. Закон України “Про наукові парки” (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2009, № 51, ст.757) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1563-17>.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>